

תפילה (50)

לתוך פיו של תינוק, בלי לשאול את התינוק אם הוא רוצה בכך או לא. מדוע הוא עושה זאת? משום שבכדי שהתינוק יחיה הוא מוכרח לאכול, ומאחר ואין באפשרות התינוק לעשות זאת בעצמו, לכן, לטובתו, ההורה מכריח אותו לאכול! השי"ת הוא החיים והוא המקור לכל הטוב. אם תתפלל תהיה מקושר לכל הטוב שבעולם. ניתוק ממנו הוא חורבן, חולי, מכאובים ושאר כל הטרגדיות. מדוע איננו יודעים לעשות זאת בעצמנו בלי שנהיה מצוויים? כי אנו בכחינת תינוקות איננו רואים את המציאות הנכונה בעולם. אנחנו נכים רח"ל. לכן השי"ת, מתוך אהבתו הרבה כלפינו, מכריח אותנו להתפלל, כדי שנזכה לכל הטוב שבעולם, כך השבתי לו. "עבדו את ה' בשמחה", שמחו שיש לכם את השי"ת, "בואו לפני ברננה", כאשר תבוא לפני ה' עשה זאת ברננה, לא עם פנים נפולות, אפילו אם אתה נמצא בצרה. עצם העובדה שאתה עומד לפני ה' משמחת "דעו כי ה' הוא האלקים", לו יש את כל הכוחות. הוא עשנו ולו אנחנו עמו וצאן מעיתון, הצאן לא יודע לשמור על עצמו, הוא נכנס ליער ומשוטט בין הזאבים בלי להיות מודע לסכנות. הרועה הוא השומר על עדרו. "בואו שעריו בתודה חצרותיו בתהילה"

רב פינקוס זצ"ל בספרו "נפש שמשון, סידור התפילה"

מזמור לתודה לא יתבטל לעת"ל

כל השירות עתידות להתבטל חוץ ממזמור לתודה, והיינו שקרבן תודה לא יתבטל כמו שנאמר בחז"ל (ויק"ר ט, יג, שו"ע או"ח סימן נב ס"ט) שכל הקרבנות עתידין ליבטל חוץ מקרבן תודה. והביאור בזה, שיש ענין מיוחד בקרבן תודה בכך שמקריבים עמו חלות חמץ, מה שאינו קיים בכל שאר הקרבנות, והנה הטעם שאין מקריבים חמץ בשאר הקרבנות הוא, מפני שחמץ מבטא את השאור שבעיסה והיינו את כח הרע, אבל בקרבן תודה מקריבים אפילו את החמץ, כח הרע. והטעם בזה, שכאשר האדם נמצא בהכרה אמיתית בעומק הנהגת השי"ת בעולם, הוא תופס ומבין שגם כוחות הרע אינם מתנגדים אל השי"ת, אלא אדרבה הם ג"כ אמצעי לגילוי כבודו וייחודו. וזה מש"כ הרמב"ן (ויקרא כ"ג י"ז): והנה בחג השבועות שהוא יום מתן תורה יביא הקרבן בדין תודה, כי הוא יום העצרת, והמשכיל יבין. וזה סוד מה שאמרו רבותינו (ויק"ר ט ז), כל הקרבנות בטלין וקרבן תודה אינו בטל לעולם וכו', כי בו מצה וחמץ, כענין בעולם הבא. וזה עומק ההבדל בין כל הקרבנות לקרבן תודה, שכל הקרבנות ענינם להמלט מן הרע שיש בעולם ולהתקרב להשי"ת, אל הטוב ע"י הקרבת הקרבנות,

הודה לה' קראו בשמו...פתחת שקי ותאזרני שמחה מזמור זה יסד דוד המלך ע"ה בשיא תפארתו, בהיותו מרום ונישא על כסא מלכותו, לכבוד חנוכת בית המקדש שעתיד לבנות שלמה בנו. והנה, בעת כזו, כשבא לשבח ולהודות לה', לא הסתפק בהודאה על מצבו הנוכחי, אלא הקיף וכלל את כל צרותיו בזמנים קדומים, והודה הודאה אחר הודאה על כל אחת ואחת מאותן צרות ורדיפות שהיו מנת חלקו ונושע מהן: "ולא שמחת אויבי ליי" הודאה על שניצול מאויביו. "שועתי אליך ותרפאני", הודאה על רפואתו. "העלית מן שאול נפשי", הודאה על פדות נפשו. זהו שהוסיף ואמר: "פתחת שקי ותאזרני שמחה" הודאה להש"ת היא למן "פתחת שקי", ועד "ותאזרני שמחה". ללמדנו, שאין להודות להשי"ת רק על ההרווחה האחרונה, אלא אם השעה היא שעת חדותא, הרי זו שעת כושר לחזור ולהודות להשי"ת על כל הישועות, מני אז ועד עתה. רב רובין זצ"ל בספרו "טללי אורות, על סדר התפילה" חלק ב'

שירו לו זמרו לו, שיחו בכל נפלאותיו: עקירת הרע מן העולם.

אנחנו מודים להקב"ה, משבחים אותו ומחזקים את מידת האמונה בקרבנו מיד בתחילת התפילה. בשעה שאנו ממליכים את הקב"ה ומספרים את שבחו, מיד "שיחו בכל נפלאותיו". שיחו, מלשון שיחה. שיחו בכל נפלאותיו, פירושו, שהשיחה של האדם עם אחרים, בעבודה ובבית, חייבת להיות בכל נפלאותיו של הבורא יתברך. ספר על השבח שלו, ספר כמה הוא טוב וכמה הוא מיטיב לך. אדם אומר לחברו: יש לי שיחה אתך, אני צריך לומר לך משהו. מהו תכנה של אותה שיחה? הקב"ה גדול כל כך וטוב כל כך! רבוי הטוב גורם לעקירת הרע, והמזמור: הודו לה' קראו בשמו, בכוחו לעקור את הרע ואת הסטרא אחרא שבעולם. אין זה סוד שכיום התפשט הרע בכל מקום. הוא מקיף אותנו מצפון ומדרום, ממזרח וממערב, מעלה ומטה, קדימה ואחורה. בכל מקום יש מלחמה בשקר, מלחמה בחניפה, מלחמה בפרסומת. מהו המקור לכל הרע הזה? מהו שורשו? התשובה לכך היא אחת היצר הרע. הוא יצר הרע, הוא השטן, הוא מלך המות. ספר "עבודה שלב"

מצות התפילה, לטובת האדם. מזמור לתודה

אחד שאל אותי מהו עומק ענין התפילה. עניתי לו שתפילה אינה ענין עמוק, אלא ענין פשוט: השי"ת הוא כל המציאות, ואנו מבקשים ממנו הכל! א"כ מדוע ישנה מצוה להתפלל? המשיך אותו יהודי לשאול. דומה הדבר עניתי לו להורה שמכניס בכח בקבוק עם דייסה

אבל בקרבן תודה גם את הרע מקריבים להשי"ת ומביאים אותו אל תיקונו. **ספר "דעת התפילה"**

מזמור לתודה: דָּעוּ כִּי ה' הוּא אֱלֹהִים

לך ה' חסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו (תהלים סב.יג.) לעתים מונעים קשרי החיים מן האדם לעבוד את ה' בשמחה. יש דאגות, יש צער, יש סבל ויסורים, ה' ירחם. ואיך נבוא לפניו "ברננה"? על כך מוסיף דוד המלך: **"דעו כי ה' הוא האלוקים"**. "ה'", זו מדת הרחמים, "אלוקים", מדת הדין. דעו כי מדת הדין ומדת הרחמים שתיהן ממקור אחד, מאת ה' אלוקי העולם, שכלו אך טוב וחסד. גם כשהוא מעניש, הרי זה בחסד וברחמים. דוד המלך אומר בתהלים (סב, יג): **"ולך ה' חסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו"**, מפרש רש"י: ומהו החסד? "כי אתה תשלם לאיש כמעשהו", ולא מעשהו ממש, אלא מקצתו. החסד הגדול של הקב"ה, שהוא משלם לאדם רק **"כמעשהו"**, על המעשה עצמו, ולא על התוצאות וההשלכות של המעשה.

ספר "עבודה שכלב"

מזמור לתודה: תודה כבחירה

מעניין לשים לב שמזמור לתודה לא מתאר נס, הצלה או אירוע דרמטי. אין בו סיפור, אין צרה ואין פתרון. ובכל זאת, כולו תודה. מכאן אפשר ללמוד חידוש גדול: תודה איננה רק תגובה למה שקרה לנו, אלא עמדה נפשית שאנחנו בוחרים לאמץ. הפסוק אומר: **"עבדו את ה' בשמחה"**. עבודה בדרך כלל מתקשרת למאמץ, לעול, למחויבות. אבל כאן התורה מחברת בין עבודה לשמחה. השמחה איננה תוצאה של העבודה, היא הדרך לעבוד. אדם יכול לקיים מצוות, לעשות את הדבר הנכון, ובכל זאת להיות כבד וממורמר. מזמור לתודה מזמין אותנו לעבוד את ה' מתוך שמחה פנימית, לא מתוך הרגל יבש.

בהמשך נאמר: **"באו שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה"**. לא נאמר עם בקשה, ולא עם טענות, אלא עם תודה. השערים, הן של המקדש והן של החיים, נפתחים אחרת לגמרי כשאדם נכנס בגישה של הכרת הטוב. מי שמתרגל להודות, רואה יותר טוב סביבו; ומי שרואה טוב, חי אחרת. עוד נקודה עדינה: המזמור פונה בלשון רבים, **"הריעו"**, **"עבדו"**, **"בואו"**. תודה איננה רק חוויה אישית, אלא דבר שמחבר אנשים. כשאדם מודה, הוא פחות עסוק בעצמו, פחות שקוע במה שחסר לו, ויותר פתוח לאחרים.

ובסיום: **"וְעַד דָּר וְדָר אֶמְנָתוֹ"**, גם כשהדור משתנה, כשהמציאות מתהפכת, יש משהו יציב שאפשר להישען עליו. האמונה הזו מאפשרת לאדם להודות גם בתוך חוסר ודאות. אולי לכן מזמור לתודה נאמר בכל יום: כדי להזכיר לנו שתודה היא לא רגע היא תרגול יומיומי. בחירה לראות, להכיר, ולשמוח במה שיש.

המלקט

הלכה: מעלת אמירת מזמור לתודה

השולחן ערוך כותב (או"ח, נא, ט), מזמור לתודה יש לאמרה בנגינה, שכל השירות עתידות להתבטל, חוץ ממזמור לתודה". ובסידור יעב"ץ מבוארת מעלת מזמור זה, שהוא כעין ברכת הגומל כללית על כל הנסים שעושה לנו הקב"ה ואיננו מודעים להם (ולכן יש בו ד' פעמים שם ה', כנגד ארבעה שצריכים להודות וכו'). ואמנם אין אנו נוהגים לאומרו בנגינה ממש כפשטות השו"ע, וכנראה סומכים על לשון פוסקים אחרונים כמו **החיי אדם** (יח, א) **והקיצור שו"ע** (יד, ד), שלא כתבו **"בנגינה"** אלא **"בשמחה"** וכן בספר שלחן הטהור (סימן נא, סעיף ט), כתב לאומרו **"בנועם ובכוונה"**, ולא כתב **"בנגינה"**. ומכל מקום, העולה מהפוסקים הנ"ל, יש לאומרו בשמחה ובכוונה.

פתגם: מי שממהר, משלם פעמיים. **פתגם יידיש**

חקירה: אבודה ממנו ומכל אדם

הדין הוא שתהיה אבודה גם מכל אדם, או שמעיקר הדין צריכה להיות אבודה רק ממנו, אלא שע"י שאבודה מכל אדם נעשית אבודה ממנו לגמרי, שאם אינה אבודה מכל אדם יכול אדם אחר להחזירה לו. (חידושי ר' שמואל ב"מ עמוד קטו).

סיפור: אמונה

איש אחד יצא בכל בוקר לדרך, גם כשלא ידע לאן תוביל. כששאלו אותו למה, חיך ואמר: כי אמונה היא לא לדעת, אלא ללכת בכל זאת, צעד קטן, ולסמוך שהאור יופיע. ולפעמים, רק בדרך, מבינים שהאמונה היא מה שמאיר את הדרך, ולא סוף הדרך. **סיפור חסידי**

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה: יוסף דוד בן ליאל, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, ראובן ישי בן מרצדס, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, מאיר חיים בן גבי זווירה, ראובן בן איזא, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, ישראל יצחק בן ציפורה, עמנואל בן סונון אזיזה. **שלום בית:** גיולה חיה בת סופי לבנה ואילן יהודה יצחק בן סנדרה סולאנג'. **זיווג הגון:** שרה זסון אנדרה בת דומיניק רינה, יוני מאיר משה בן אסתר, אילן אלי אהרן בן אסתר, קלוואי אורה בת סופי לבנה, לולה לאה בת סופי לבנה, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה. **הצלחה רבה בכל:** נאור דוד בן יעל דינה, ליטל בת יעל דינה, לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזל לאוני. **לעילוי נשמת:** קלוד שלמה בן ז'רמן רבקה, ראובן בן חנינה, ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, גיא יונה בן לאה, יוסף בן מייכה. מורים משה בן מרי מרים. אליהו בן מרים, ניסים חי הוברט בן ג'ולי, דוד בן מרים פליקס סעידו בן אטו מסעודה. אפרת רחל בת אסטרייה כוכבה, אברהם בן אליעזר, מלכה אנרייט מרוקה, אנדרה סעיד בן פורטונה מסעודה, קרול מזל ארסה בת גבי ז'רגונה, אברהם בן אסתר, יהודה יוסף בן רחל.

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
כלל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr